

Súd: Krajský súd Prešov  
Spisová značka: 6Co/43/2018  
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8216203016  
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 12. 2018  
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Peter Straka  
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2018:8216203016.1

## ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Petra Straku a členov senátu JUDr. Michala Boroňa a JUDr. Viery Kandrikovej v spore žalobcu: Prima banka Slovensko, a. s., so sídlom Hodžova 11, Žilina, IČO: 31 575 951, proti žalovanej: I. L., nar. XX.XX.XXXX, bytom L. XXXX/XXX, X., o zaplatenie 1995,92 Eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Bardejov č.k. 7C/89/2016-122 zo dňa 28.12.2017 takto

### rozhodol:

I. Potvrdzuje sa rozsudok vo výroku o povolení splácať dlžnú sumu v splátkach, v zamietavom výroku a v súvisiacom výroku o trovách konania.

II. Stranám sporu sa nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

### odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom Okresný súd Bardejov (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozhodol: „Žalovaná je p o v i n á zaplatiť žalobcu sumu 2.017,85 Eur s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 1.955,92 Eur od 28.1.2016 do zaplatenia, a to v splátkach vo výške 30,- Eur mesačne splatných vždy ku koncu kalendárneho mesiaca, počnúc právoplatnosťou tohto rozsudku s tým, že nezaplatením či i len jednej splátky v termíne splatnosti sa stáva celý dlh splatným. V prevyšujúcej časti žalobu z a m i e t a . Žalobcovi p r i z n á v a voči žalovanej nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu.“

2. Rozhodnutie právne odôvodnil podľa § 497 Obchodného zákonníka, § 52 ods. 1 a 2, § 53 ods. 5, § 53 ods. 6, § 53 ods. 9, § 54 ods. 1 a 2, § 565, § 517 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka, § 1 ods. 2, § 2 písm. a) a b), § 9 ods. 2, § 11 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, § 3 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z..

3. V odôvodnení uviedol, že žalobca ako veriteľ a žalovaná ako dlžník uzavreli dňa X.X.XXXX zmluvu o úvere č. XXXXXX, v súlade s ktorou poskytol žalobca žalovanej spotrebiteľský bezúčelový úver vo výške 2.000,- Eur s fixnou úrokovou sadzbou 11,5 % ročne, ktorý bola povinná žalovaná zaplatiť v 108 mesačných splátkach v sume po 29,86 Eur a poplatkom za poistenie v sume 0,73 Eura. V konaní bolo preukázané a žalovanou skutkovo nerozporované, že na úhradu poskytnutého úveru žalovaná zaplatila pred zosplatením úveru celkovo sumu 113,17 Eur, ktorá bola zarátaná na splátky splatné v mesiacoch júl 2015 až september 2015 v sume 91,77 Eura (3 x 30,59) a na splátku splatnú 23.10.2015 v sume 21,40 Eur. Splátka splatná 23.10.2015 bola zaplatená len čiastočne, pričom žalovaná sa dostala do omeškania už uvedený deň v rozsahu sumy 8,46 Eur. Preto už s touto splátkou sa žalovaná dostala do omeškania a až do vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru listom žalobcu 27.1.2016. Preto súd žalobe vyhovel v časti žalovanej istiny (1.955,92 Eur), úrok do zosplatenia úveru (59,98 Eur), úroku z omeškania (0,49

Eur), nezaplateného poplatku za poistenie (1,46 Eura) a úroku z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 1.955,92 Eur od 28.1.2016 do zaplatenia.

4. Žalobu zamietol len čo do úroku z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 59,98 Eur (nezaplatených úrokov) od 28.1.2016 do zaplatenia, čo považoval za neprijateľné s ohľadom na zásadu zákazu anatocizmu, uplatňovanú kontinuálne pri spotrebiteľských úveroch. Priznanie úrokov z omeškania z už priznaných úrokov by znamenalo neprijateľné uplatňovanie sankcií voči spotrebiteľovi (priznanie sankcie zo sankcie) a bolo by v rozpore s dobrými mravmi. Súdna prax sa stabilne priklonila k zákazu anatocizmu. Právo požadovať od dlžníka príslušenstvo z príslušenstva veriteľ nemá, a ani Občiansky zákonník a ani Obchodný zákonník mu túto možnosť nepriznávajú, nezakotvujú majetkové sankcie pre prípad omeškania s platením príslušenstva pohľadávky.

5. Žalovaná priebežne uhrádza v splátkach iné svoje záväzky a vzhľadom na uzavretie nového pracovnoprávneho vzťahu je u nej predpoklad, že aj vo vzťahu k žalobcovi začne dobrovoľne svoj dlh splácať, pričom vzhľadom na jej sociálnu situáciu nie je možné predpokladať splatenie dlhu inak ako v primeraných splátkach.

6. O trovách konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP.

7. Proti rozsudku, a to proti výroku o povolení splácať dlžnú sumu v splátkach a proti zamietavému výroku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobca. Namietal, že má nárok na úrok z omeškania aj zo zmluvných úrokov vyčíslených do zosplatenia úveru. Na podporu svojich argumentov poukázal na rozsudok Krajského súdu Prešov zo dňa 27.03.2008, sp. zn. 4Cob/62/2007, rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici č.k. 14Co/542/2016-59 zo dňa 13.6.2017, rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici č.k. 43Co/ 19/2017-103 zo dňa 29.11.201. Keď súd priznal možnosť plnenia dlhu v splátkach po 30 € postupoval v rozpore so zákonom. Rozhodnutie súdu musí byť spravodlivé a nemôže výrazne zvýhodňovať jednu zo strán na úkor druhej. Priznaním splátok vo výške 30 € súd priznal žalovanému možnosť splácať úver v takmer rovnakej výške, v akej mal hradiť úver v zmysle zmluvy (29,86 €). Priznanie splátok po 30 € mesačne má za následok, že splnenie dlhu žalovaného bude trvať neprimerane dlho. Žalovaný počas celého súdneho konania neuskutočnil ani jednu úhradu. Súd vychádzal iba z tvrdení žalovaného, ktorý neprodukoval žiadny dôkaz o svojej situácii a uvedený nezaobstaral ani súd. Žalobca navrhol, aby odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie v napadnutom rozsahu zmenil tak, že návrhu žalobcu vyhovie v plnom rozsahu a žalovaného zaviazal uhradiť dlh v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku a zároveň žalobcovi priznal náhradu trov konania aj náhradu trov odvolacieho konania vo výške zaplatených súdnych poplatkov.

8. Žalovaná sa k odvolaniu žalobcu nevyjadрила.

9. Krajský súd v Prešove ako odvolací súd príslušný na rozhodnutie o odvolaní v zmysle § 34 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len CSP) preskúmal rozhodnutie v jeho napadnutej časti spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo v súlade s § 379 a § 380 CSP v spojení s § 470 ods. 1 a 2 CSP, bez nariadenia pojednávania a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

10. Pokiaľ ide o nárok na úroky z omeškania z kapitalizovaných zmluvných úrokov, k tomuto odvolací súd uvádza, že otázku úroku z omeškania pri omeškaní s platbou príslušenstva pohľadávky riešil opakovane Najvyšší súd Českej republiky, napr. v rozhodnutiach sp. zn. 29Odo/689/2006, sp. zn. 31Cdo/2036/09 a sp. zn. 35Odo/101/02. Z uvedených rozhodnutí je možné ustáliť, že „Dohoda o platení úrokov z omeškania zo zmluvných úrokov je v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka neplatná pre rozpor so zákonom“.

11. Občiansky zákonník v ustanovení § 559 ods. 2 ukladá povinnosť dlžníkovi dlh splniť riadne a včas. Riadne a včasné nesplnenie dlhu má za následok omeškanie dlžníka, čo je zrejmé z ustanovenia § 517 ods. 1 veta prvá Občianskeho zákonníka. Pri omeškaní s plnením peňažného dlhu v zmysle ustanovenia § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka vzniká veriteľovi iba právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania vo výške stanovenej vykonávacím predpisom.

12. Pojmu plnenie použitom v ustanovení § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka bez akýchkoľvek pochybností zodpovedá pojem pohľadávka. Vychádzajúc z ustanovenia § 488 Občianskeho zákonníka

záväzkovým vzťahom je právny vzťah, z ktorého veriteľovi vzniká právo na plnenie (požadávka) od dlžníka a dlžníkovi vzniká povinnosť splniť záväzok. Príslušenstvo pohľadávky je definované v ustanovení § 121 ods. 3 Občianskeho zákonníka a sú ním úroky, úroky z omeškania, poplatok z omeškania a náklady spojené s jej uplatnením.

13. Ak Občiansky zákonník úroky definuje len ako príslušenstvo pohľadávky a veriteľovi umožňuje pri omeškaní s plnením peňažného dlhu, teda s plnením pohľadávky požadovať od dlžníka popri plnení aj úroky z omeškania, je zrejmé, že takáto možnosť sa vzťahuje iba na pohľadávku a nie aj na úroky tvoriace iba príslušenstvo pohľadávky.

14. Občiansky zákonník ako základný právny predpis upravujúci spotrebiteľské vzťahy, umožňuje veriteľovi po lehote splatnosti pohľadávky priznať iba úroky z omeškania jedine z pohľadávky a nie aj z jej príslušenstva. Zmluvné dojednanie, ktoré by upravovalo, že zmluvné úroky sa po ich splatnosti stávajú súčasťou istiny, nepochybne spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa, keďže toto ustanovenie vo svojich dôsledkoch spotrebiteľa zaväzuje na plnenie (platenie úrokov z omeškania zo zmluvných úrokov) nad rámec povinností vymedzených Občianskym zákonníkom, išlo by teda o dojednanie odkláňajúce sa v neprospech spotrebiteľa od ustanovení Občianskeho zákonníka a vzhľadom na ust. § 52 ods. 2, § 54 ods. 1, § 53 ods. 1 a 5 Občianskeho zákonníka je takéto dojednanie neprijateľné, a teda neplatné.

15. Za tohto stavu je správne zamietnutie žaloby vo vzťahu k právu na úroky z omeškania zo zmluvných úrokov.

16. Podľa § 232 ods. 3 CSP, lehota na plnenie je 3 dni a plynie od právoplatnosti rozsudku. Súd môže v odôvodnených prípadoch určiť dlhšiu lehotu.

17. Žalovaná v priebehu konania v podaní zo dňa 07.12.2016 poukázala na skutočnosť, že nie je schopná uhradiť dlh jednorázovo, poberá sociálnu dávku. Žiadala umožniť jej uhradiť dlh v splátkach po 15 Eur mesačne. Na pojednávaní dňa 28.12.2017 uviedla, že od 01.12.2017 je zamestnaná ako asistentka učiteľa na Z. S. v X.. Mala by poberať minimálnu mzdu. Navrhla, aby bola zaviazaná splácať dlh v splátkach po 30 Eur mesačne. Tvrdenia žalovanej o zamestnaní na základnej škole potvrdzuje odpoveď na lustráciu v Sociálnej poisťovni.

18. Žalovaná si je vedomá existencie svojho dlhu, má snahu vyrovnať ho. Podľa názoru odvolacieho súdu je opodstatnené s poukazom na sociálne, finančné pomery žalovanej umožniť jej zaplatiť dlh v splátkach. Povolené splátky dávajú možnosť žalovanej získať lepšiu finančnú kondíciu na splatenie dlhu. Uloženie povinnosti jednorázovo zaplatiť celý dlh by mohlo ohroziť uspokojovanie základných potrieb žalovanej.

19. V prípade, že žalovaná svoj dlh nebude plniť spôsobom určeným rozsudkom, omeškanie jednej zo splátok bude mať za následok zročnosť celého dlhu. To dáva určitú istotu pre žalobcu, že hrozba bude dostatočnou motiváciou pre žalovanú, aby svoju povinnosť uloženú rozhodnutím súdu plnila riadne a včas. Plynutie času nemá na postavenie žalobcu negatívny dopad, keďže mu patrí nárok na úroky z omeškania z dlžnej sumy až do času úplného splnenia dlhu. Žalobca je obchodnou spoločnosťou so stabilným zázemím na trhu, preto možnosť postupnej úhrady dlhu splátkami v súdom určenej výške nemožno vnímať ako zásah do pomerov žalobcu, ktorý by bol spôsobilý ohroziť ďalšiu činnosť žalobcu, neprimerane zhoršiť jeho majetkovú situáciu.

20. Za daného stavu odvolací súd rozsudok vo výroku o povolení splácať dlžnú sumu v splátkach, v zamietavom výroku a v súvisiacom výroku o trovách konania ako vecne správny potvrdil (§ 387 ods. 1 CSP).

21. O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP. Dôvodom takéhoto rozhodnutia o trovách bola skutočnosť, že žalovaná bola v odvolacom konaní úspešná, no v priebehu odvolacieho konania jej žiadne preukázateľné trovy nevznikli a žalobcovi ako procesne neúspešnej strane nárok na náhradu trov odvolacieho konania nevznikol. Odvolací súd vychádzal z čl. 17 Základných princípov CSP zakotvujúceho procesnú ekonomiu. Rozhodovanie postupom najskôr podľa § 262 CSP v spojení s § 396 ods. 1 CSP o priznaní nároku strane na náhradu

trov konania a následne súdom prvej inštancie o výške náhrady trov konania, za situácie, keď oprávnenej strane žiadne trovy v konaní nevznikli, by bolo zjavne nielen nerozumné, ale i v rozpore so zásadou hospodárnosti civilného súdneho konania.

22. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0.

**Poučenie:**

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom.

Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).